

Звіт
про основні показники наукової діяльності
кафедри психіатрії, наркології та медичної психології
за 3-й квартал 2024 року

№	Назва кафедри	Найменування завдання, виконавець	Термін виконання, виконавець	Наукові результати виконання завдання
1.	Психіатрії, наркології та медичної психології	Науково-дослідна робота «Клініко-психопатологічні та параклінічні дослідження і оптимізація лікувально-реабілітаційних заходів при основних формах психічної патології та коморбідних розладах» № державної реєстрації: 0121U108235 Керівник НДР Проф. А.М. Скрипніков <i>відповідальний виконавець:</i> <i>Животовська А.І.</i>	2020 – 2024 рр.. <i>Орлова О.В.</i> 2021 – 2025 рр.. <i>Животовська А.І.</i>	Видано диплом доктора філософії Н24 № 002398 від 23 травня 2024 р. та присвоєно ступінь доктора філософії з медичних наук за спеціальністю «222-Медицина». Завершено написання п'ятого розділу дисертаційної роботи. Розпочато написання шостого розділу.
2.	Психіатрії, наркології та медичної психології	Науково-дослідна робота «Роль порушень сну та циркадного ритму у діагностиці, прогнозуванні перебігу, реабілітації та комплексному лікуванні розладів психіки та захворювань нервової системи» № державної реєстрації: 0124U000094 Керівники НДР Проф. А.М. Скрипніков Проф. М.Ю. Дельва <i>відповідальний виконавець:</i> <i>Бойко Д.І.</i> <i>«Комплексний підхід у лікуванні стрес-асоційованих психічних розладів та аналіз предикторів резидуальних симптомів у комбатантів з урахуванням порушень сну»</i>	2023 – 2027 рр.. <i>Бойко Д.І.</i>	Триває аналіз даних, отриманих у ході первинного анкетування. Продовжено написання статей до фахових видань та періодичних видань наукометричних баз Scopus, Web of Science, підготовку до виступів на науково-практичних конференціях. Триває написання розділу 2. Триває збір та реєстрація даних, проведено підготовку до виконання 2-го етапу клінічного дослідження. Продовжено написання статей до фахових видань та періодичних видань наукометричних баз Scopus, Web of Science, підготовку до виступів на науково-практичних конференціях.
3.	Психіатрії, наркології та медичної психології	Науково-дослідна робота «Клініко-психопатологічні та параклінічні дослідження і оптимізація лікувально-реабілітаційних заходів при основних формах психічної патології та коморбідних розладах» № державної реєстрації: 0121U108235	2023 – 2027 рр.. Борисенко В. В.	Завершено написання розділу 1, що містить огляд сучасних літературних джерел з досліджуваної проблеми. Розпочато збір та реєстрацію даних, розпочато роботу над дизайном дослідження. Продовжено написання статей до фахових видань та періодичних видань

		<p>Керівник НДР Проф. А.М. Скрипніков відповідальний виконавець: відповідальний виконавець: Борисенко В. В. «Патоморфоз шизофренії: семіотика, клініко- патогенетичні та психосоціальні чинники, рання діагностика, лікування» На підставі системного аналізу особливостей сучасного соціально- демографічного, клініко- психопатологічного, психосоціального та терапевтичного патоморфозу шизофренії, науково обґрунтувати та розробити нові підходи до оптимізації її ранньої діагностики, лікування та реабілітації.</p>		<p>наукометричних баз Scopus, Web of Science, підготовку до виступів на науково- практичних конференціях.</p>
4.	Психіатрії, наркології та медичної психології	<p>Науково-дослідна робота «Системний підхід до вивчення стрес-асоційованих розладів (механізми формування, діагностика, психосоціальна дезадаптація, терапія, реабілітація та профілактика)» № державної реєстрації: 0122U202027 Керівник НДР Проф. Л.О. Герасименко відповідальні виконавці: проф. Герасименко Л.О. асп. Приліпка К. Дослідити та оптимізувати психогігієнічні особливості психосоціальної дезадаптації внутрішньо переміщених студентів медичних закладів вищої освіти України в умовах воєнного часу</p>	2022 – 2026 рр.. Приліпка К.	<p>Підготовлено огляд літературних джерел та описано 2 главу, матеріали та методи. Проводиться другий етап обстеження залучених до дослідження студентів. Написання статей та тез доповідей до фахових видань та періодичних видань наукометричної бази Scopus.</p>
5.	Психіатрії, наркології та медичної психології, Неврології	<p>«Нейро-психологічні особливості больових феноменів при органічних ураженнях нервової системи та психіки внаслідок бойових дій» Керівники НДР: проф. А.М. Скрипніков, проф. М.Ю. Дельва; відповідальні виконавці: Герасименко Л.О., Гринь К.В.</p>	2024-2028 рр. Гринь К.В.	<p>Тема ініціативної науково- дослідної роботи кафедри нервових хвороб та кафедри психіатрії, наркології та медичної психології затверджена на засіданні Проблемної комісії з терапевтичних дисциплін Полтавського державного медичного університету від 15.05.2024 року (протокол №5), подана до затвердження</p>

	<p>«Розлади адаптації в учасників бойових дій з бойовою травмою (діагностика, лікування, реабілітація)».</p> <p>На підставі системного аналізу анамнестичних, клінічних, психопатологічних, патопсихологічних характеристик розладів адаптації в учасників бойових дій з бойовою травмою, науково обґрунтувати та розробити комплексну систему діагностично-лікувальних та реабілітаційних заходів.</p>		<p>Вченою радою ПДМУ. Написано I розділ, що містить огляд сучасних літературних джерел з досліджуваної проблеми. Проведено набір досліджуваного матеріалу, сформульовано гіпотезу дисертаційного дослідження. Проводиться систематизація даних.</p> <p>Проводиться написання статей до фахових видань та періодичних видань наукометричних баз Scopus, Web of Science, підготовка до виступів на науково-практичних конференціях.</p>
--	---	--	---

Таблиця 2.

Найменування завдання, виконавець	Найменування показників виконання завдання (стаття, патент, інформаційний лист, методичні рекомендації, нововведення)	Одиниця виміру	Очікувані результати	Фактично досягнуто
<p>Дослідити клінічні та динамічні характеристики соматизованих психічних розладів у дітей, спричинених гострим стресом під час війни в Україні.</p> <p>Кидонь П.В., Таняньська С.М., Ісаков Р.І., Герасименко Л.О.</p>	<p>Стаття. Кидонь П.В., Таняньська С.М., Ісаков Р.І., Герасименко Л.О. Clinical and dynamic characteristics of somatized mental disorders in children caused by acute stress during the war in Ukraine // Psychiatria Danubina. – 2024. – Vol. 36, No. 2. – P. 268-269. Scopus (Q3).</p>	1 шт.	<p>Виявити клінічні та динамічні характеристики соматизованих психічних розладів у дітей, спричинених гострим стресом під час війни в Україні.</p>	<p>Отримані результати виявили, що основними психотравмуючими факторами, які викликали соматизовані психічні розлади у дітей, були чинники, які впливали на першу сигнальну систему, тобто безпосередньо вплив подразників середовища на органи відчуття. Основним симптомом у даних пацієнтів був тик. Основними супутніми психічними розладами були тривожно-депресивні. Результати отримані за шкалою CRIES-8 свідчили про наявність у обстежених пацієнтів потенційного посттравматичного стресового розладу з переважанням субшкали уникання. Загальний середній бал, середній бал за субшкалами екстерналізації та уваги за шкалою PSC-17 не виходили за межі сигнальних рівнів, але середній бал за шкалою інтерналізації були вищими межового рівня, що свідчить про наявність психоемоційних розладів у пацієнтів, можуть відображати стан високої тривожності, депресії, що потребує розробки заходів для психологічної корекції. Клінічно тик діагностувався в межах транзиторного тикозного розладу. Тики переважно були простими, моторними ($p > 0,05$), представлені кліпанням очима ($p > 0,05$). Енурез переважно був немоносимтомним ($p > 0,05$) з</p>

				гіперактивним сечовим міхуром, вторинним з частими проявами симптомів. Терапевтичні заходи мали значний ефект у обстежених пацієнтів, що відповідало низькому балу за шкалою CGI-I.
Дослідити індивідуально-психологічні характеристики, психосоціальну дезадаптацію, тривогу, депресію, стрес-асоційовані розлади у пацієнтів з дефектами та деформаціями голови та шиї. Розробити психотерапевтичну корекцію для даного контингенту пацієнтів. Шиндер В.В., Герасименко Л.О. Кидонь П.В., Борисенко В.В., Казаков О.А., Фисун Ю.О., Ісаков Р.І., Аветіков Д.С.	Стаття. Shynder V.V., Herasymenko L.O., Kydon H.V., Borysenko V.V., Kazakov O.A., Fysun Yu.O., Isakov R.I., Avetnikov D.S. INDIVIDUAL PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS, PSYCHOSOCIAL DISADAPTION, ANXIETY, DEPRESSION, STRESS-RELATED DISORDERS IN PATIENTS WITH DEFECTS AND DEFORMATIONS OF THE HEAD AND NECK AND THEIR PSYCHOCORRECTION //Azerbaijan medical journal. – 2024. –№2– P.117-124. Scopus (Q4).	1 шт.	Метою дослідження було дослідити психосоціальну дезадаптацію у пацієнтів із тривожно-депресивними розладами під час соціально-стресових подій та встановити предиктори їх формування.	Отримані результати виявили, що патопсихологічна характеристика психосоціальної дезадаптації у пацієнтів із тривожно-депресивними розладами виявляє складний, багатofакторний характер розвитку дезадаптації. Аналіз результатів обстеження пацієнтів діагностують такі патопсихологічні фактори: висока особистісна та ситуативна тривожність, наявність виражених тривожних розладів, середньотяжкі та тяжкі депресивні стани. Ситуація надмірного інформаційного стресу на тлі соціального стресу в Україні вплинула також на формування вираженого інформаційного типу психосоціальної дезадаптації. Риси надконтролю та педантизму, що посилювали стрес, сприяли підвищенню рівня реактивної тривожності пацієнтів. Послання особистісних особливостей та розвиток механізмів фрустрації сприяли зниженню нервово-психічної стійкості та подальшому зниженню адаптаційних реакцій на інформаційний стрес. За результатами дослідження встановлено, що формування психосоціальної дезадаптації визначається високим рівнем особистісної тривожності, наявністю депресивних (80,1%) та тривожних розладів (97,2%), високим рівнем соціальної напруженості та низькою доступністю суб'єктивно найважливіших цінностей (матеріальної забезпеченості, самореалізації, певності) у собі, наявність цікавої роботи).
Дослідити клінічні, динамічні та патопсихологічні особливості пфрпрофшизофренії в сучасних умовах. Кидонь П.В.	Стаття Кидонь П.В. Клінічні, динамічні та патопсихологічні особливості пфрпрофшизофренії в сучасних умовах / П.В. Кидонь // Вісник проблем біології і медицини. – 2024. – Вип. 2 (173). – С. 235–240. Фахове видання	1 шт.	Виявити клінічні, динамічні та патопсихологічні особливості пфрпрофшизофренії в сучасних умовах.	Виявлено, що у більшості пацієнтів спадковість нервово-психічними захворюваннями не обтяжена. Причиною першої госпіталізації у психіатричний стаціонар переважно був інтелектуальний дефіцит. 77% пацієнтам під час першої госпіталізації був встановлений діагноз «Легка розумова відсталість» (F70). Шизофренічна симптоматика, яка в середньому з'являлася через 8,7 років, у 85% дебютувала галюцинаторними та маячними розладами. Діагноз «Пфрпрофшизофренія» (F20.8) також був підтверджений експериментально-психологічним дослідженням, під час якого у пацієнтів були виявлені одночасно органічний та ендогенний симптомокомплекс. У всіх пацієнтів інтелектуальний дефіцит відповідав легкій розумовій відсталості, яка

				належала до недиференційованих. Всім пацієнтам була діагностована параноїдна форма пфрпфшизофренії. Провідним психотичним синдромом був галюцинаторно-параноїдний. Дефект особистості спостерігався у 77% випадків, переважно апатико-абулічного типу. У більшості пацієнтів був наявний анозогностичний тип ВКХ. Відповідно до нашого дослідження пфрпфшизофренія не належить до терапевтично резистентних станів.
Дослідити та систематизувати етіопатогенетичні аспекти синдрому емоційного вигорання, надати його провідні клінічні ознаки, методи діагностики та профілактики Ісаков Р.І. Герасименко Л. О.	Стаття Ісаков Р.І., Герасименко Л. О. Синдром емоційного вигорання // Ісаков Р.І., Герасименко Л. О./ НейроNEWS: психоневрологія та нейропсихіатрія. – 2024. – № (136). – С. 16–19.	1 шт	Дослідити та систематизувати етіопатогенетичні аспекти синдрому емоційного вигорання, надати його провідні клінічні ознаки, методи діагностики та профілактики	Досліджено та систематизовано етіопатогенетичні аспекти синдрому емоційного вигорання, подано його провідні клінічні ознаки, методи діагностики та профілактики
Оцінити ефективність комплексної терапії пацієнтів з тривожними розладами та диссомнічними порушеннями із застосуванням групової терапії з використанням інтегрованих протоколів АСТ та АСТ-І. Животовська А., Ісаков Р.І.	Стаття Животовська А., Ісаков Р.І. Ефективність застосування групової терапії прийняття та відповідальності у комплексному лікуванні пацієнтів з тривожними розладами та порушеннями сну / Животовська А., Ісаков Р. / Психосоматична медицина та загальна практика [Інтернет]. – 2024. – Вип. 9(1). Доступний у: https://uk.e-medjournal.com/index.php/psp/article/view/474 Фахове видання	1 шт	Дослідити ефективність застосування групової терапії прийняття та відповідальності у комплексному лікуванні пацієнтів з тривожними розладами та порушеннями сну.	Проведене дослідження продемонструвало значну редукцію тривожних і депресивних проявів, покращення показників якості сну, якості життя та психологічної гнучкості, що показало значну перевагу групової терапії прийняття та відповідальності над стандартним підходом для лікування пацієнтів з тривожними розладами та порушеннями сну.
Оцінити проблеми зі сном та рівень їх прийняття у комбатантів з посттравматичним стресовим розладом Д.І. Бойко	Стаття Boiko D. I. Sleep problems in combatants with posttraumatic stress disorder and its acceptance = Проблеми зі сном при посттравматичному стресовому розладі та їх прийняття у комбатантів / D. I. Boiko // Вісник проблем біології і медицини. – 2024. – Вип. 2 (173). – С. 165–174. Фахове видання	1 шт.	Буде проведено аналіз проблем зі сном та рівня їх прийняття у комбатантів з посттравматичним стресовим розладом	При посттравматичному стресовому розладі у комбатантів спостерігається більша частота скарг на труднощі із засинанням та кошмари, а також нижчий рівень прийняття проблем зі сном, зокрема залученості до активності.

Розробити технологію корекції розладу адаптації шляхом ³ урахуванням якості сну Скрипніков А.М., Бойко Д.І., Рудь В.О., Цибенко Д.С., Боднар Л.А.	Технологія Скрипніков А.М., Бойко Д.І., Рудь В.О., Боднар Л.А. Реєстраційна картка технології № 0624U000066. Технологія проведення корекції розладу адаптації шляхом інтегрованого способу ведення пацієнтів з урахуванням якості сну / заяв. А.М. Скрипніков, Д.І. Бойко, В.О. Рудь, Д.С. Цибенко, Л.А. Боднар ; власник Полтавський державний медичний університет. – № Держреєстрації НДДКР : 0121U108235. – Дата реєстрації: 07.06.2024	1 шт.	Буде розроблено технологію корекції розладу адаптації шляхом з урахуванням якості сну	Розроблено технологію проведення корекції розладу адаптації шляхом інтегрованого способу ведення пацієнтів з урахуванням якості сну
Розробити програму для психоедукаційного тренінгу для зменшення стресу медичних працівників Мац. О.В., Бойко Д.І., Скрипніков А.М.	Авторське право на твір Бойко Д.І., Скрипніков А.М. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 125752. Науковий твір «PsyNotes: програма психоедукаційного тренінгу» / О. В. Мац, Д. І. Бойко, А. М. Скрипніков. – Дата реєстрації 17.04.2024.	1 шт.	Буде створено програму психоедукаційного тренінгу для зменшення стресу медичних працівників	Розроблено програму психоедукаційного тренінгу для зменшення стресу медичних працівників
Розробити пам'ятку для зменшення стресу Мац. О.В., Карпик З.І. Бойко Д.І., Животовська Л.В.	Авторське право на твір Бойко Д.І., Животовська Л.В. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 125751. Науковий твір з ілюстраціями «Пам'ятка. Під час стресу...» / О. В. Мац, З. І. Карпик, Д. І. Бойко, Л. В. Животовська. – Дата реєстрації 17.04.2024.	1 шт.	Буде створено пам'ятку для пацієнта з порадами щодо зменшення стресу	Створено пам'ятку для пацієнта з порадами щодо зменшення стресу
Оформити авторське право на твір на навчальний посібник «Психогенні психічні розлади» Герасименко Л.О. Скрипніков А.М., Ісаков Р.І.	Авторське право на твір. Герасименко Л.О. Скрипніков А.М., Ісаков Р.І. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 128722. Науковий твір «Психогенні психічні розлади». – Дата реєстрації 31.07.2024	1 шт.	Підготувати авторське право на твір на навчальний посібник «Психогенні психічні розлади»	Оформлено авторське право на твір на навчальний посібник «Психогенні психічні розлади»
Оформити авторське право на твір на навчальний посібник «Реакція на важкий	Авторське право на твір. Герасименко Л.О. Скрипніков А.М., Ісаков Р.І.	1 шт.	Підготувати авторське право на твір на навчальний	Оформлено авторське право на твір на навчальний посібник «Реакція на важкий

стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад» Герасименко Л.О. Скрипніков А.М., Ісаков Р.І.	Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 128723. Науковий твір «Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад». – Дата реєстрації 31.07.2024		посібник «Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад»	стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад»
Наукове редагування посібника «Нейропсихіатрія та поведінкова неврологія» Київ ВСВ «Медицина», 2024. – XXII, 361с. Герасименко Л.О. Ісаков Р.І.	Наукові редактори українського видання: Герасименко Л.О. Ісаков Р.І. «Нейропсихіатрія та поведінкова неврологія» Київ ВСВ «Медицина», 2024. – XXII, 361с.	1 шт.	Наукове редагування посібника «Нейропсихіатрія та поведінкова неврологія» Київ ВСВ «Медицина», 2024. – XXII, 361с.	Наукове редагування посібника «Нейропсихіатрія та поведінкова неврологія» Київ ВСВ «Медицина», 2024. – XXII, 361с.

Завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології ПДМУ доктор мед. наук, професор

А. М. Скрипніков

виконавець: відповідальна за наукову роботу кафедри психіатрії, наркології та медичної психології ПДМУ доктор мед. наук, професор

Л.О. Герасименко